

STOP DOPALACZOM

Dopalacze = środki zastępcze

W ostatnim czasie uwaga opinii publicznej w Polsce została ukierunkowana na problematykę substancji, które posiadają psychoaktywne właściwości zbliżone do działania narkotyków.

Mowa tu o DOPALACZACH, produktach sprzedawanych w sklepach internetowych, a do niedawna także poprzez sieć sklepów stacjonarnych.

Substancje te były reklamowane jako „legalna alternatywa dla narkotyków”. Obecnie ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii, wprowadziła definicję „środka zastępczego”, który każdą substancję pochodzenia syntetycznego lub naturalnego używaną w tych samych celach co narkotyk czyli DOPALACZE uważa za nielegalną

Jak działają?

DOPALACZE jak większość substancji psychoaktywnych, działają na ośrodkowy układ nerwowy i po ich zażyciu zmienia się nastrój i zachowanie człowieka. Część substancji, najczęściej pochodzenia syntetycznego, daje efekty pobudzające przypominające skutki działania ekstazy, amfetaminy czy kokainy.

Do grupy substancji pochodzenia naturalnego możemy zaliczyć mieszanki ziół o działaniu psychoaktywnym, które mogą działać zarówno uspakajająco, wywoływać euforię, działać psychodelicznie czy halucynogennie. Skutki użycia mogą być zbliżone do działania marihuany, haszyszu czy LSD

Objawy używania

Nie ma jednego wzorca reakcji – to kwestia indywidualna, zależy od reakcji organizmu, wziętych środków, tego czy było to pierwszy raz, czy któryś z kolei.

W zależności od substancji mogą wystąpić różne objawy: przyływy energii, rozdrażnienie, huśtawka nastrojów, pobudzenie psychoruchowe, napady szału, stany depresyjne, halucynacje wzrokowo-ruchowe, a także utrata, apetytu, biegunka, bezsenność, wymioty, przekrwienie gałek ocznych. Powodowane przez dopalacze zmiany świadomości ograniczają zdolności oceny i kontroli sytuacji co zwiększa ryzyko niebezpiecznego wypadku, odniesienia urazu czy utraty świadomości. Używanie dopalaczy może powodować skutki śmiertelne.

Jak wyglądają?

Postać fizyczna tych produktów jest zbliżona wyglądem do narkotyków. Dopalacze występują w postaci białego proszku, kapsułek lub tabletek, suszu roślinnego (liście,

nasiona, skręty), suszu grzybów. Mogą być przyjmowane doustnie, donosowo, dożylnie, w postaci wywaru lub do palenia.

JAK ROZPOZNAĆ, ŻE DZIECKO WZIĘŁO DOPALACZE?

Przed wszystkim po zachowaniu!

Jest lista sygnałów ostrzegawczych – wystarczy że u dziecka występują regularnie **TRZY** z nich, a powinniśmy się poważnie zaniepokoić!

- Dziecko oddala się od Ciebie, staje się obce mimo, że byliście blisko.
- Dziecko jest niecierpliwe, rozdrażnione. Na zmianę jest pobudzone i ospałe. Ma nadmierny apetyt, albo w ogóle go nie ma. Ma przekrwione oczy wieczny katar.
- Kwestionuje szkodliwość środków psychoaktywnych.
- W pokoju dziecka dziwnie pachnie, ma fiki i fajki.
- Z domu zaczynają znikać pieniądze i wartościowe przedmioty

SYGNAŁY OSTRZEGAWCZE – ZMIANY W ZACHOWANIU

- Nagłe zmiany nastroju i aktywności
- Problemy z koncentracją
- Okresy wzmożonego ożywienia przeplatane zmęczeniem i ospałością
- Izolowanie się od innych domowników
- Zmiana grona znajomych i przyjaciół
- Częste wietrzenie pokoju
- Używanie kadzidełek i odświeżaczy
- Napady złości, bunt, łamanie określonych zasad

Dopalacze a prawo

Pod koniec 2010 roku, w związku ze wzrostem zjawiska dopalaczy wprowadzono zmiany w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu narkomani. Ustawa zakładała, że jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie że dany środek stwarza zagrożenie życia lub zdrowia można wstrzymać handel nim. Istniała lista substancji zabronionych lecz

stale powstawały nowe środki o nieco innym składzie, które można było sprzedawać.

Najnowsza zmiana przepisów wprowadziła pojęcie **środka zastępczego** czyli substancji pochodzenia syntetycznego lub naturalnego używanej zamiast lub w tych samych celach co narkotyk za nielegalne. Objęła zakazem wytwarzanie i handel nimi. Za złamanie zakazu grozi kara pieniężna od 20 000 do 1 000 000 PLN. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów prowadzi Inspekcja Sanitarna. Nowelizacja weszła w życie 27 listopada 2010 roku.

Gdzie można szukać pomocy?

801 199 990 – Antynarkotykowy Telefon Zaufania

800 060 800 – Całodobowa infolinia Głównego Inspektora Sanitarnego

800 100 100 – Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawach bezpieczeństwa dzieci

800 121 121 – Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka

116 111 – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży

Centrum Rozwoju Osobowości.

Poradnia Rodzinna i Uzależnień

KARAN

ul. Reja 5/1

Tel. 48 362 20 46

Ośrodek readaptacyjny „Nasz Dom”

ul. Łąkowa 21

Tel. 48 360 46 05

Więcej informacji na temat dopalaczy można znaleźć na stronie prowadzonej przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii:

www.dopalaczeinfo.pl

oraz

www.narkomania.org.pl

opracowała:

Agnieszka Gotkiewicz pedagog szkolny

na podstawie materiałów Ministerstwa Zdrowia i Krajowego Biura

ds. Przeciwdziałania Narkomanii